

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ»</p> <p>Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) Спеціальність: <u>071 Облік і оподаткування</u> Рік навчання: <u>2-й, семестр 3-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>4 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Обліку та оподаткування в галузях економіки</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	к.е.н., доц. Гудзенко Наталія Миколаївна
Контактна інформація лектора (e-mail)	natalya@vsau.vin.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Облік та оподаткування міжнародних господарських операцій» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 годин: лекції – 16 годин; практичні заняття – 14 години, самостійна робота – 90 годин.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Під час вивчення навчальної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з дисциплін: «Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами», «Організація бухгалтерського обліку».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при написання кваліфікаційної роботи.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Облік та оподаткування міжнародних господарських операцій» спрямована на засвоєння магістрантами облікових процедур та особливостей оподаткування різного роду міжнародних операцій максимально наближаючи запропоновані ситуації до дійсності. Отримані компетенції дадуть змогу використовувати теорію бухгалтерського обліку та оподаткування у напрямку зовнішньоекономічної діяльності підприємства, сформулюють практичні навички обробки і використання облікової інформації в управлінні підприємством та у визначенні правомірності та оптимізації зовнішньоекономічної діяльності підприємства згідно чинного законодавства.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Облік і оподаткування зовнішньоекономічних операцій» є формування у майбутніх фахівців знань про різновиди міжнародних операцій, особливості процесу документування

експорту, імпорту, інших міжнародних операцій та їх оподаткування; набуття навиків аналізування інформації щодо здійснення міжнародних операцій та їх узагальнення у звітності з метою ефективного управління.

Завдання вивчення дисципліни

Основні завдання вивчення курсу «Облік та оподаткування міжнародних господарських операцій» спрямовані на формуванні та систематизації у здобувачів вищої освіти знань та практичних навичок щодо: механізму здійснення міжнародних операцій, їх оподаткування та відображення в первинних документах, на рахунках обліку та у звітності; вивчення валютного регулювання, ознайомлення з порядком ліцензування та квотування міжнародних операцій; механізму укладання договорів за міжнародними угодами, встановлення цін за такими договорами; взаємодії господарських формувань з митними органами.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

СК02. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства.

СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР02. Знати теорію, методикау і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.

ПР08. Обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства

ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

Протягом вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти поглиблюють такі м'які навички (soft skills) здатність формувати теоретичні та практичні результати, логічно обґрунтовувати позицію, вміння працювати одноосібно та в складі команди, комунікаційні якості, формування власної думки та прийняття рішення, зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують до фахівців і нефахівців.

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Сутність, види та суб'єкти міжнародних операцій у зовнішньоекономічній діяльності	2		10
2	Тема 2. Правила ІНКОТЕРМС у процесі прийняття управлінських рішень. Договори у міжнародних операціях	2	2	10
3	Тема 3. Облік та оподаткування операцій з іноземною валютою, кредитів, позик, депозитів у іноземній валюті	2	2	12
4	Тема 4. Облік та оподаткування експортних операцій. Облік експорту с.-г. продукції	2	2	12
5	Тема 5. Облік та оподаткування імпорتنних операцій	2	2	12
6	Тема 6. Облік міжнародних операцій із переробки давальницької сировини	2	2	10
7	Тема 7. Облік та оподаткування транзитних та інших операцій у сфері ЗЕД	2	2	12
8	Тема 8. Відображення міжнародних операцій у звітності підприємства	2	2	12
Разом		16	14	90

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувачів освіти при вивченні дисципліни «Облік та оподаткування міжнародних господарських операцій» має спрямовуватися на: підготовку до лекційних занять; розгляд теоретичних положень і практичних аспектів обліку після лекцій з відповідних тем; підготовку до семінарських занять; індивідуальне поглиблення і додаткове набуття знань поза межами навчального закладу; самостійне вивчення та оволодіння термінологією у сфері обліку міжнародних операцій; самостійний контроль знань та підготовку до заліку.

Самостійна робота організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання або містять проблемні аспекти теоретичного та практичного характеру.

Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

Індивідуальне завдання має практичне спрямування та носити творчий, дослідницький, науковий характер. Тип індивідуального завдання – презентація, доповідь, наукове дослідження, ситуаційне завдання, реферат.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	30	щотижнево	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних задач
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	30	щотижнево	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальне завдання	20	1 раз на семестр	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних робіт та атестації (тестування)	10	2 рази на семестр	Усне та письмове опитування, тестування
Разом		90		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Габрук О. Облік операцій в іноземній валюті. Вісник: Офіційно про податки. 2017. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100006050-oblik-operatsiy-v-inozemniy-valyuti>
2. Крупка Я.Д. Облік міжнародних операцій: навч. посібник. Тернопіль: «Крок». 2016. 216 с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/18379>
3. Лучко М. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібн. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. 355 с.
4. Митний кодекс України від 11.07.2002 ВР № 92-IV, зі змінами та доповненнями. URL: <http://portal.rada.gov.ua>
5. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навчальний посібник / за заг. ред. С.О. Кузнецова, Х. : Видавництво Іванченко І. С., 2019. 221с.
6. Про зовнішньоекономічну діяльність: закон України від 16.04. 1991 р. №959-ХІІ зі змінами та доповненнями станом на 07.08.2011р. URL: http://ukrexport.gov.ua/ukr/zakon_v_sferi_zed/ukr/3201.html
7. Танасієва М.М. Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / М.М. Танасієва. Чернівці : Технодрук, 2021. 100 с.
8. Ткачук І.М. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. Луцьк: Луцький НТУ, 2017. 308 с.

Додаткова література

1. Водоп'янова О. Придбання та продаж валюти. *Дебет-Кредит*. 2016. №37. С.146–149
2. Гордієнко Н. І., Карпушенко М. Ю. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. Харків : ХНАМГ, 2016. 235 с.
3. Войнаренко М.П. Особливості обліку експортних операцій. URL: <http://irbis-nbu.gov.ua>
4. Граковський Ю. Операції з давальницькою сировиною. Вісник «Офіційно про податки». 2017. №30 (934). URL : <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100005443-operatsiyi-z-davalnitskoyu-sirovinoyu-1>
5. Гордополов В. Ю. Методологічні положення бухгалтерського обліку експортно-імпортних операцій. *Агросвіт*. 2018. № 13. С. 15–27
6. Губарик О.М. Розвиток експортних операцій та відображення їх в обліку. URL: <http://udau.edu.ua/library.php?pid=1580#>
7. Гуменюк О. Г. Еволюція системи митно-тарифного регулювання ЗЕД. *Гроші, фінанси та кредит*. 2018. Вип. 14. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/14_ukr/112.pdf
8. Дунська А. Р. Експортно-імпортна діяльність України. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2016. № 3. С. 36–46
9. Жураківська О. Експорт сільгосппродукції: валютні, облікові та податкові аспекти. *БухгалтеріяUA*. №2. 2018. URL: <https://buh->

ua.com.ua/uk/doc/53445/eksport-slgospprodukts-valjutr-oblkov-ta-podatkov-aspekti

10. Карпенко Н.Г. Особливості обліку експорту товарів. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит, Мукачівський державний університет*. Вип. №9. 2017. С. 1134-1138. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/194.pdf

11. Ковальчук Т.Г. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2018. 216 с.

12. Ковальчук С.Я., Цуркан А.О. Особливості обліку та оподаткування операцій по міжнародних автотранспортних перевезеннях. *Агросвіт*. 2018. № 7. С. 31-36

13. Кравцова О. М. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. Львів : Магнолія, 2018. 224 с.

14. Огійчук М. Ф. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. Київ : Алерта, 2019. 332 с.

15. Хрупович С. Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посіб. Тернопіль: ТНТУ ім. Івана Пулюя, 2017. 137 с.

16. Шкуліпа Л.В. Практична сфера застосування методики обліку курсових різниць за МСФЗ. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2015/11/68.pdf>

17. Шутка С. Є. Експортні операції: бухгалтерський і податковий облік. *Науковий вісник ХДУ. Сер.: Економічні науки*. 2016. Вип. 17(4). С. 158-161. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_17\(4\)_41](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_17(4)_41)

Інтернет ресурси

1. [http:// www.balance.ua](http://www.balance.ua) – офіційний сайт Українського бухгалтерського журналу «Баланс».
2. [http:// www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua) – офіційний сайт Державної служби статистики України.
3. <http://www.ifac.org> – офіційний сайт Міжнародної федерації бухгалтерів
4. <http://www.ifrs.org> – офіційний сайт Ради з міжнародних стандартів фінансової звітності.
5. <http://www.sfs.gov.ua> – офіційний сайт Державної фіскальної служби України.
6. <http://www.ufraa.org> – офіційний сайт Федерації професійних бухгалтерів та аудиторів України

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Обов'язковим при

мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуального завдання та його презентації.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
2	Участь у роботі на практичних заняттях	12
3	Виконання контрольної роботи / тестування	4
4	Атестація	5
	Всього за атестацію 1	25
Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
6	Участь у роботі на практичних заняттях	12
7	Виконання контрольної роботи / тестування	4
8	Атестація	5
9	Індивідуальне завдання	10
	Всього за атестацію 2	35
10	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано
0-34	F	